

*mgr Michał Poczwardowski*

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

michal.poczwardowski01@gmail.com

<https://orcid.org/0009-0009-4058-4489>

*Mateusz Pruchnicki*

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

MatiPruchnicki64@wp.pl

<https://orcid.org/0009-0000-3684-1635>

## PRZEDMIOT OPŁATY ZA WYWÓZ ODPADÓW KOMUNALNYCH ZWIĄZANY Z DOMKAMI LETNISKO- WYMI A BŁĘDY W UCHWAŁACH RAD GMIN NA PRZEŁOMIE LAT 2021/2022

### Wprowadzenie

Jednym z istotnych elementów gospodarki komunalnej jest problem utylizacji odpadów. W celu efektywnego rozwiązania przedstawionego zagadnienia ustawodawca zdecydował się na wyposażenie jednostek samorządu terytorialnego (a konkretnie samorządu gminnego) w szeroki zakres kompetencji. Uczynił to, stanowiąc regulacje prawne zawarte w ustawie o samorządzie gminnym<sup>95</sup> oraz ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach<sup>96</sup>. Pierwszy z wymienionych aktów normatywnych statuuje katalog zadań własnych gminy, w którym w art. 7 ust. 1 pkt 3 u.s.g. został zawarty obowiązek zajmowania się usuwaniem i oczyszczaniem ścieków oraz kwestiami związanymi z utrzymaniem wysypisk, a także unieszkodliwianiem odpadów komunalnych. Natomiast druga z przywołanych ustaw w sposób szczegółowy określa katalog kompetencji gmin obejmujący utrzymywanie czystości

---

<sup>95</sup> Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.), (dalej: u.s.g.)

<sup>96</sup> Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 399 z późn. zm.).

i porządku na ich obszarze. Najistotniejszą z nich, z punktu widzenia niniejszego artykułu, jest zagadnienie opłaty pobieranej od wywozu odpadów komunalnych z domków letniskowych oraz nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. Przedstawione powyżej zagadnienie z zakresu uprawnień samorządów gminnych dotyczy także działalności związków międzygminnych, co również znalazło swój wyraz w niniejszym artykule.

Celem opracowania jest przedstawienie zmian wprowadzonych ustawą z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach oraz niektórych innych ustaw<sup>97</sup> w zakresie przedmiotu wspomnianej opłaty, a także prezentacja i omówienie najczęściej popełnianych błędów w uchwałach organów stanowiących gmin, będących przedmiotem kontroli nadzorczych regionalnych izb obrachunkowych, a dotyczących owego przedmiotu. Efekty tych kontroli, tj. uchwały kolegiów Regionalnych Izb Obrachunkowych (dalej: RIO), były przedmiotem pogłębionych badań i analiz autorów i stanowią podstawę wszelkich wniosków i rozważań na łamach niniejszego artykułu.

Autorzy objęli kwerendą uchwały kolegiów RIO z lat 2021 i 2022, jako najbardziej relewantnych i pokazujących bezpośrednie skutki wprowadzonych regulacji w działalności samorządu terytorialnego. Wykorzystane zostały przede wszystkim metody dogmatyczno-prawna oraz empiryczna. Wnioski wypływające z niniejszej analizy mogą posłużyć jako punkt odniesienia do szerszej debaty na temat sprawności implementacji rozwiązań ogólnopolskich na gruncie lokalnym.

## 1 Regulacja prawna opłaty i jej charakter

### 1.1 Charakter prawny opłaty

Według doktryny prawa administracyjnego, podatkowego i finansowego opłatą będzie przymusowe świadczenie na rzecz podmiotu publicznoprawnego, które ma charakter pieniężny, bezzwrotny, powszechny i odpłatny, a czasami także ekwiwalentny. Wspomniana odpłatność jest zasadniczym przymiotem odróżniającym opłatę od podatku, który to zawsze jest nieodpłatny<sup>98</sup>. Cecha ta (określana również mianem „wzajemności”)<sup>99</sup> może znaleźć swój wyraz

<sup>97</sup> Ustawa z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o odpadach (Dz. U. poz. 1648).

<sup>98</sup> B. Brzeziński, *Wstęp do nauki prawa podatkowego*, Toruń 2001, s. 32.

<sup>99</sup> D. Antonów, *Szczególne opłaty administracyjne*, Wrocław 2017, s. 27.

w dokonaniu przez podmiot publiczny pewnej czynności urzędowej lub świadczenia określonej usługi<sup>100</sup> na rzecz podmiotu obciążonego opłatą. Jak już zostało zarysowane, w doktrynie podnosi się, że występowanie odpłatności jest warunkiem *sine qua non* uznania konkretnej daniny publicznej właśnie za opłatę, nie zaś za konstrukcyjnie do niej zbliżony podatek. Same cele opłaty mogą mieć jednak różnorodny charakter, w zależności od funkcji, jaką pełni ona w ramach władztwa publicznego, tj. kompensacyjnej, prohibicyjnej, interwencyjnej czy też regulacyjnej<sup>101</sup>. Mogą wystąpić one wszystkie jednocześnie w ramach jednej opłaty lub też jedynie częściowo.

W analizowanym w niniejszym artykule zagadnieniu przymusowość znajdzie swój wyraz w tym, iż właściciel nieruchomości ma obowiązek uiszczenia opłaty i nie ma żadnej swobody w kształtowaniu jej wysokości ani terminu jej uiszczenia. Jest to również świadczenie publiczne, uiszczane na rzecz jednostek samorządu terytorialnego (gmin), o charakterze powszechnym, w którego zakresie podmiotowym znajdują się właściciele domków letniskowych lub innych nieruchomości przeznaczonych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. Oczywiście jest również, że ma ono charakter pieniężny. Jednak w odniesieniu do odpłatności istnieje spór, czy faktycznie ona występuje.

W doktrynie podnosi się, że właściciel domku letniskowego lub innej nieruchomości przeznaczonej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, uzyskuje od gminy wzajemne świadczenie opierające się na odbiorze i zagospodarowaniu odpadów komunalnych w dwojaki sposób, to znaczy albo bezpośrednio z terenu nieruchomości, albo za pośrednictwem punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych<sup>102</sup>. Jednakże Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku o sygn. II FSK 1528/20 uznał, iż w rzeczywistości nie ma ona takiego charakteru, gdyż „podmioty zobowiązane do uiszczenia opłaty nie mają swobody w decydowaniu o potrzebie (obowiązku) jej ponoszenia, a w szczególności nie są uprawnione do powstrzymywania się od jej uiszczenia w sytuacji, gdy gmina nie realizuje ustawowego obowiązku odbioru odpadów, [...] opłata nie jest świadczeniem wzajemnym uiszczanym za wykonaną przez gminę usługę, lecz wynika z ustawowego obowiązku partycypowania przez właścicieli nieruchomości w kosztach gospodarowania odpadami komunalnymi ponoszonymi przez gminę”<sup>103</sup>.

<sup>100</sup> W. Wójtowicz, *Zarys finansów publicznych i prawa podatkowego*, red. W. Wójtowicz, Warszawa 2020 s. 374.

<sup>101</sup> Ibidem, s. 375.

<sup>102</sup> T. Lewandowski, *Utrzymanie czystości i porządku w gminach. Przewodnik z wzorami*, red. T. Lewandowski, Warszawa 2020, s. 42.

<sup>103</sup> Wyrok NSA z dnia 18 grudnia 2020 r., II FSK 1528/20, LEX nr 3150021.

W odniesieniu do pierwszego z przytoczonych poglądów, jak się wydaje *prima facie* zgodnego z zamierzeniem ustawodawcy (wszak posługuje się on pojęciem „opłaty”), jednostka samorządu terytorialnego jest niejako zobowiązana do podjęcia określonych działań na rzecz podmiotu uiszczającego opłatę, wiążąc z tym jej zasadność<sup>104</sup>. W przypadku zaś przyjęcia drugiego z nich należy uznać, iż *de facto* nie jest to opłata, gdyż poprzez pozbawienie jej przymiotu odpłatności staje się ona podatkiem<sup>105</sup>. Celem niniejszego artykułu nie jest jednak rozwiązanie tego sporu, w związku z czym należy poprzestać jedynie na zarysowaniu obu tych stanowisk. Jednocześnie, abstrahując od faktu, czy jest to konstrukcyjnie opłata, czy podatek, autorzy posługiwać się będą pierwszym z nich, ze względu na przesłanki normatywne, tj. określenie przez ustawodawcę tego świadczenia publicznego jako opłaty.

Realizuje ona różne cele określone przez ustawodawcę w zakresie funkcjonowania gospodarki komunalnej prowadzonej przez gminy. Do najważniejszych z nich należy zaliczyć fiskalne (wszak chodzi tu niewątpliwie o zwrot nakładu ponoszonego przez jednostkę samorządu w celu dokonania odbioru i utylizacji odpadów)<sup>106</sup> oraz środowiskowe (tzn. realizacja funkcji interwencyjnej). Konsekwencją wadliwego uiszczenia opłaty, bądź też całkowitego uchylenia się od tego obowiązku jest wszczęcie, wobec podmiotu obowiązanego do jej wniesienia, egzekucji administracyjnej w trybie określonym przez ustawę z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji<sup>107</sup>.

## 1.2 Obecny stan prawny

W obowiązującym stanie prawnym rada gminy uprawniona jest do uregulowania badanego zagadnienia na dwa różne, alternatywne względem siebie sposoby<sup>108</sup>. Pierwszym z nich jest obciążenie właścicieli nieruchomości, będących przedmiotem rozważań opłatą o charakterze ryczałtowym, naliczaną zgodnie z ust. 3b, czyli w wysokości nie wyższej niż 10% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem za rok od domku letniskowego na nieruchomości lub od innej nieruchomości przeznaczonej na cele rekreacyjno-

<sup>104</sup> D. Antonów, *Opłata skarbową w polskim porządku prawnym*, Warszawa 2017, s. 484.

<sup>105</sup> Por. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 grudnia 2002 r., sygn. P 6/02, LEX. Natomiast w zakresie zabiegów ustawodawcy polegających na wypieraniu pojęcia podatku poprzez inne nazwy świadczeń publicznych zob. I. Nowak *Podatki nazywane opłatami w imię maksymalizacji dochodów budżetowych – zarys problematyki*, „Kwartalnik Prawa Podatkowego”, 2022 nr 2, s. 49-53.

<sup>106</sup> J. Gliniecka, *Opłaty publiczne w Polsce. Analiza prawna i funkcjonalna*, Bydgoszcz-Gdańsk 2007, s. 32.

<sup>107</sup> T. Lewandowski, op. cit, s. 43.

<sup>108</sup> A. Jezierska-Markocka, M. Markocki, *Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Komentarz*, Warszawa 2021, art. 6j.

wypoczynkowe. Drugim zaś, obciążenie opłatą wyliczaną według zasad ogólnych przewidzianych dla nieruchomości niezamieszkałych, ale tak, aby była ona ponoszona w sposób proporcjonalny do okresu korzystania z nieruchomości<sup>109</sup>. Należy podkreślić, iż omawiana opłata nie ma jedynie charakteru fakultatywnego, lecz obligatoryjny, co wyraża się w stwierdzeniu: „rada gminy uchwała”<sup>110</sup>. W związku z tym należy uznać, iż ustanowienie jej jest zarazem kompetencją, jak i obowiązkiem organu stanowiącego.

### 1.3 Zmiany wprowadzone nowelizacją z dnia 11 sierpnia 2021 roku

Ustawa z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i innych ustaw, w sposób kompleksowy zajęła się zmianą sposobu naliczenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wprowadzając liczne zmiany w art. 6j, regulującym tę problematykę. W poruszonym w artykule zakresie ustawodawca zdecydował się na zmianę sposobu naliczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe w przypadku objęcia ich gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi w art. 6j ust. 3b. W stanie prawnym przed nowelizacją opłata pobierana była od nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, zaś w wyniku jej uchwalenia opłata ma być pobierana od domku letniskowego na nieruchomości albo od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.

W uzasadnieniu rządowego projektu ustawy wskazano, że zmiana ta stanowi doprecyzowanie przepisów dla nieruchomości, na których może znajdować się kilka domków letniskowych, co w ocenie twórców projektu zapewni proporcjonalne ponoszenie kosztów zagospodarowania odpadów wytwarzanych ze wszystkich domków letniskowych znajdujących się na jednej nieruchomości<sup>111</sup>.

W art. 6j dodano również ust. 3ba oraz 3bb. Oba wprowadzone artykuły uprawniają organy samorządu gminnego do określenia w drodze uchwały obowiązku ponoszenia przez właścicieli nieruchomości, na której znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, opłaty za gospodarowanie

<sup>109</sup> Ibidem.

<sup>110</sup> A. Szymczak, M. Budziarek, *Utrzymanie czystości i porządku w gminach. Komentarz*, Warszawa 2021, art. 6j.

<sup>111</sup> Druk nr 1275 - Uzasadnienie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku oraz niektórych innych ustaw, s. 8.

odpadami komunalnymi stosowanie do ust. 3, tak aby ponoszona opłata była wyliczana proporcjonalnie do okresu korzystania z nieruchomości. W swoim założeniu miało to umożliwić gminom dokładne dostosowanie wysokości opłat do ilości wytwarzanych odpadów na wspomnianych wyżej nieruchomościach<sup>112</sup>. Odnośnie do przedstawionej powyżej kompetencji organu uchwałodawczego dotyczącej możliwości wyboru podstawy pobieranej opłaty, należy zauważyć, że po nowelizacji nie istnieje już obowiązek zastosowania *lex specialis* wyrażonego w art. 3b, tj. ustalenia opłaty o charakterze ryczałtowym. Zamiast tego ustawodawca przyznał organom kompetencję do skorzystania z niedostępnej dla nich do tej pory możliwości zastosowania zasady ogólnej, wyrażonej w art. 3 omawianej ustawy, co dzieje się na mocy odesłania zawartego w nowo dodanym art. 3ba.

## 2 Analiza problemów wynikających z nieprawidłowej implementacji znowelizowanych przepisów ustawy.

### 2.1 Ogólny zarys błędów, będących przedmiotem kontroli Regionalnych Izb Obrachunkowych.

W analizowanym w niniejszym artykule problemie mamy do czynienia z dwoma odmiennymi sytuacjami prawnymi, a konkretnie występowaniem dwóch rodzajów uchwał stanowiących przez rady gmin (oraz w jednym przypadku związku międzygminnego)<sup>113</sup>, wyrażnie rozróżnionych przez kolegia regionalnych izb obrachunkowych. Pierwszym rodzajem są uchwały wydane przed 1 stycznia 2022 r., tj. przed wejściem w życie omawianych przepisów ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu i porządku w gminach, drugim te wydane po wyżej wskazanym terminie. Oba analizowane rodzaje uchwał różnią się jednym zasadniczym elementem, czyli czasem ich powzięcia. W pierwszym przypadku organ uchwałodawczy musiał wziąć pod uwagę rozbieżność przepisów obowiązujących w momencie uchwalenia i tych z chwili wejścia w życie uchwał. Należy zaznaczyć, iż to właśnie większość spośród kontrolowanych aktów prawa miejscowego zalicza się do tej kategorii<sup>114</sup>, a więc rady gmin zdecydowały się na ich uchwalenie po 11 sierpnia 2021 r. z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2022 r. Znowelizowane przepisy należy uznać za skonstruowane

<sup>112</sup> Ibidem.

<sup>113</sup> Tak też: Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu o sygn. 27/1631/2021, Wielk.2021/9122, LEX nr 3268711.

<sup>114</sup> Spośród analizowanych 51 uchwał, aż 38 zostało podjętych przed wejściem w życie nowelizacji.

w sposób czyniący zadość zasadom prawidłowej legislacji, normy rekonstruowane na ich podstawie nie wymagają zastosowania innej wykładni niż językowa<sup>115</sup>, a *vacatio legis* (ponad 4 i pół miesiąca od daty ogłoszenia) oraz termin na podjęcie uchwały (ponad 8 i pół miesiąca) racjonalne. W związku z tym, organy stanowiące jednostek samorządu nie powinny być mieć problemu z zastosowaniem ich w praktyce, stało się jednak inaczej. Należy podkreślić, że wadliwe uregulowania nie dotyczyły jedynie przepisów znowelizowanych, a także tych nieobjętych zmianami. Gminy tym samym doprowadziły do ustanowienia przepisów prawa miejscowego pozostających w sprzeczności z przepisami prawa powszechnie obowiązującego wyższego stopnia, w tym przypadku przepisów ustawowych. Regulacja taka wprowadzona przez jednostkę samorządu terytorialnego zawsze stanowić będzie przyczynę nieważności aktu prawa miejscowego, ze względu na naruszenie przepisów ustawowych, a także konstytucyjnych<sup>116</sup>. Zostało to zauważone także w judykaturze.

Dowodem na to jest wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 6 lipca 2022 roku, w którym sąd stwierdził między innymi: „Podstawą prawną stanowienia aktów prawa miejscowego jest bowiem upoważnienie zawarte w ustawie, co przesądza o ich zależnej, w stosunku do aktów normatywnych wyższej rangi, pozycji w hierarchii źródeł prawa. Każdorazowo zatem, w akcie rangi ustawowej, musi być zawarte upoważnienie (delegacja) dla rady gminy (rady miasta) dla podjęcia aktu prawa miejscowego. Zasada ta znajduje także potwierdzenie w art. 40 ust. 1 u.s.g. Przy ocenie aktu prawa miejscowego należy mieć zatem na względzie, że akt ten nie może naruszać nie tylko regulacji ustawy zawierającej delegację do jego ustanowienia, ale również przepisów Konstytucji RP oraz innych ustaw pozostających w pośrednim lub bezpośrednim związku z regulowaną materią”<sup>117</sup>. W obliczu tego ugruntowanego stanowiska judykatury niewątpliwie słusznie kolegia regionalnych izb obrachunkowych stwierdzały nieważność kontrolowanych uchwał organów stanowiących gmin, uznając, iż zawierają istotne naruszenia prawa<sup>118</sup>.

## 2.2 Nieuwzględnienie nowelizacji z 11 sierpnia 2021 roku

Analiza treści uchwał RIO prowadzi do następujących wniosków: zdecydowana większość kontrolowanych aktów prawa miejscowego nie uwzględnia znowelizowanych

<sup>115</sup> L. Morawski, *Wstęp do prawoznawstwa*, Toruń 2002, s.157.

<sup>116</sup> W. Włoch, *Polskie prawo konstytucyjne w obliczu wyzwań współczesności*, red. Z. Witkowski, D. Lis-Staranowicz, M. Serowaniec, Toruń 2021, s. 68.

<sup>117</sup> Wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 6 lipca 2022 r., III SA/Wr 62/22, LEX nr 3375640.

<sup>118</sup> Por. uchwałę KRIO w Olsztynie z dnia 9 lutego 2022 r., 0102-59/22, Warmi 2022, nr 913, LEX.

przepisów ustawy o utrzymywaniu czystości i porządku w gminach. Jak zostało już wcześniej zaznaczone, nowe przepisy wprowadziły zmianę przedmiotu opłaty, którą w dotychczasowym brzmieniu naliczano „od nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe”, zaś po nowelizacji „od domku letniskowego na nieruchomości albo od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe”. Na 51 analizowanych uchwał kolegiów regionalnych izb obrachunkowych, aż 45 dotyczyło nieuwzględnienia przez organy stanowiące wspomnianej nowelizacji ustawy. Należy przywołać stanowisko kolegium RIO w Warszawie, wyrażone w uchwale nr 3.53.2022 z dnia 18 stycznia 2022 r., w którym to powołano się na dotychczasowe orzecznictwo sądów administracyjnych, w którym zawarto wskazówki dla gmin przy interpretowaniu przepisów delegujących kompetencje do stanowienia aktów prawa miejscowego: „przepis ustawy ustanawiający upoważnienie do wydania aktu prawa miejscowego podlega ścisłej wykładni językowej i nie może prowadzić do objęcia zakresem upoważnienia materii w nim niewymienionych w drodze wykładni celowości. Organ samorządu terytorialnego wykonujący kompetencję prawodawczą zawartą w upoważnieniu ustawowym jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia”<sup>119</sup>. W związku z tym jedyną możliwą konkluzją dotyczącą tego rodzaju błędów jest uznanie ich za przekroczenie kompetencji ustawowej i sprzeczność z normami wyższego rzędu, co musi skutkować nieważnością podejmowanych uchwał.

### 2.3 Uzależnienie pobierania opłaty od zamieszkiwania na nieruchomości

Kolejną analizowaną kategorią nieprawidłowości, jaką można znaleźć w uchwałach organów stanowiących gmin, jest uzależnienie pobierania opłaty od zamieszkiwania na danej nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy i innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. W uchwale Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku z dnia 4 stycznia 2022 r. o sygnaturze 005/g113/P/22 uznano za niezgodną z prawem deklarację stanowiącą załącznik do uchwały rady gminy, zawierającej taki wymóg<sup>120</sup>. W powyżej przedstawionej sytuacji organ stanowiący samorządu gminnego nie wziął pod uwagę art. 6i ust. 1 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, który nakłada obowiązek ponoszenia opłaty za rok, bez względu na fakt zamieszkiwania

<sup>119</sup> Zob. Wyrok WSA w Poznaniu dnia z 28 października 2015 r., I SA/Po 1305/15, LEX nr 1932516, Uchwała KRIO w Warszawie z dnia 18 stycznia 2022 r., 3.53.2022, Mazow 2022, nr 3600, LEX.

<sup>120</sup> Uchwała KRIO w Gdańsku z dnia 4 stycznia 2022 r., 005/g113/P/22, Pomor 2022, nr 249, LEX.

danej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe lub na której znajduje się domek letniskowy<sup>121</sup>. W innym orzeczeniu poddanemu analizie, a mianowicie w uchwale Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku z dnia 21 grudnia 2022 r. podkreślono, że ustawodawca nie rozróżnia zamieszkania i niezamieszkiwania nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy i innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. Należy przestrzegać więc regułę, którą świetnie oddaje jedna z rzymskich paremii prawniczych: „*A verbis legis non est recedendum*”<sup>122</sup>.

Był więc to kolejny przykład istotnego naruszenia przepisów prawa materialnego rangi ustawowej, który, jak już wskazano, musi skutkować nieważnością uchwały wykraczającej daleko poza delegację ustawową.

#### 2.4 Nieuwzględnienie kategorii „innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe”

Inną kategorią błędów popełnianych przez organy uchwałodawcze gminy jest nieuwzględnienie w uchwale kategorii „innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe”<sup>123</sup>. Uchwały te zawierały jedynie przepisy odnoszące się do opłaty pobieranej od domków letniskowych, co słusznie zostało uznane przez kolegium RIO za istotne naruszenie prawa, skutkujące orzeczeniem o nieważności uchwały<sup>124</sup>. Wypełnienie delegacji ustawowej jedynie częściowo uznawane jest za niewypełnienie delegacji ustawowej. Jak słusznie zauważył Wojewódzki Sąd Administracyjny w Opolu w wyroku z dnia 30 października 2019 r.: „wszelkie odstępstwa (naruszenie delegacji ustawowej poprzez jej przekroczenie, czy też przez jej niewypełnienie w całości) od katalogu sformułowanego w [...] przepisie, przesądzają o naruszeniu przepisu upoważniającego, jak i konstytucyjnej zasady praworządności w zakresie legalności aktu prawa miejscowego, co stanowi istotne naruszenie prawa, którego skutkiem jest stwierdzenie jego nieważności w całości bądź w części”<sup>125</sup>.

<sup>121</sup> Uchwała KRIO w Gdańsku o sygn. 196/g328/P/21, <http://bip.gdansk.rio.gov.pl/>.

<sup>122</sup> „Należy trzymać się słów ustawy”.

<sup>123</sup> Por. uchwała KRIO w Warszawie o sygn. 40.489.2021.

<sup>124</sup> Należy wspomnieć, iż w przypadku uchwały Kolegium RIO w Warszawie o sygn. 40.489.2021, obok wspomnianego naruszenia, występował również najpowszechniejszy z błędów, jakim jest nieuwzględnienie nowelizacji ustawy. Jest to więc jeden z nielicznych przypadków, gdzie przedmiot opłaty został określony w sposób całkowicie błędny tzn. zarówno w zakresie kategorii domków letniskowych, jak i innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.

<sup>125</sup> Wyrok WSA w Opolu z dnia 30 października 2019 r., I SA/Op 313/19, LEX nr 2748335.

## 2.5 Zawężenie możliwości wykorzystywania nieruchomości jedynie przez część roku.

Ostatnim z badanych rodzajów uchybień, które poskutkowały uznaniem uchwały za nieważną, było określenie przez organ, że nieruchomość może być wykorzystywana jedynie przez część roku. Jak słusznie zauważyło w swojej uchwale z dnia 26 kwietnia 2022 r. kolegium RIO w Warszawie<sup>126</sup>: „zapisy odnośnie wykorzystywania [...] nieruchomości jedynie przez część roku mają swoje odzwierciedlenie w art. 6j ust. 3b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w brzmieniu przed jej nowelizacją, dokonaną ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw”<sup>127</sup>. We wspomnianej powyżej uchwale, kolegium RIO zwróciło uwagę, że zawarcie w akcie prawa miejscowego przepisów, które wykraczają poza przyznaną organowi stanowiącemu kompetencję uchwałodawczą, narusza zasadę legalizmu, wyrażoną w art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej<sup>128</sup>, zobowiązującą organy władzy publicznej do działania na podstawie i w granicach prawa.

Tak więc można przedstawić to również jako przykład nieuwzględnienia znowelizowanych przepisów, tym razem jednak jest to nowelizacja jeszcze wcześniejsza. Należy uznać, iż jest to sytuacja dosyć niepokojąca, zwłaszcza, że zdarzyła się ona aż 4 razy. Również i w tym przypadku kontrolowane przez kolegium RIO uchwały zostały bez wątpienia słusznie uznane za nieważne.

## Podsumowanie

Kontrola przeprowadzona przez RIO w badanym zakresie nie dotyczyła jedynie jednostkowych przypadków, a był to problem bardzo szeroki, o zasięgu ogólnopolskim (należy nadmienić, że wszystkie 16 kolegiów regionalnych izb obrachunkowych, co najmniej dwukrotnie, stwierdziło nieważność uchwał organów jednostek samorządu terytorialnego w kontekście błędnego oznaczenia przedmiotu z art. 6j ust. 3b, będącego podstawą do naliczenia opłaty). Zbadane przez autorów stany faktyczne i prawne w przytłaczającej większości dotyczą tożsamyh sytuacji, czyli nieuwzględniania znowelizowanych przepisów ustawy o utrzymywaniu czystości i porządku w gminach, a pozostałe wypadki są raczej

<sup>126</sup> Uchwała KRIO w Warszawie z dnia 26 kwietnia 2022 r., 11.177.2022, Mazow 2022, nr 6786, LEX.

<sup>127</sup> Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1579 z późn. zm.).

<sup>128</sup> Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

incydentalne<sup>129</sup>. Jedyną możliwą konkluzją jest więc stwierdzenie, iż to właśnie w wyniku zaniedbań samorządów, które powinny dysponować wyspecjalizowanym aparatem urzędniczym (w praktyce na taką możliwość pozwolić sobie mogą jedynie jednostki najbogatsze) i doradczym doszło do omawianych sytuacji (wszak niektóre z omawianych błędów dotyczą przepisów od dawna już obowiązujących, które również nie powinny budzić trudności interpretacyjnych i co do zasady nie budzą). Pomimo tej martwiącej konkluzji i skali błędów nie należy jednak generalizować. Warto pamiętać, że jest to jedynie niewielki wycinek wszystkich uchwał organów stanowiących w podanym zakresie (choć zdecydowanie zbyt szeroki i częściej spotykany, niż mogłoby się wydawać), jednak tego typu błędy mogą budzić poważne zastrzeżenia do organów administracji samorządowej, które zawodzą w tak, wydawałoby się, prostych do uregulowania aspektach. Działalność regionalnych izb obrachunkowych jako organów kontroli gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego należy ocenić w sposób pozytywny. Kolegia bez zbędnej zwłoki podejmowały uchwały w omawianym zakresie, w sposób jednolity i rzetelny, odpowiednio argumentując swoje stanowisko<sup>130</sup>. W niektórych przypadkach odwoływano się do doktryny i orzecznictwa sądowego<sup>131</sup>, choć, co prawda, tak oczywiste naruszenia prawa przez organy uchwałodawcze jednostek samorządu terytorialnego nie wymagały zbyt rozbudowanego uzasadnienia, a mimo tego RIO zdecydowały się na obszernie wyjaśnienie motywów podejmowanych uchwał i określenie granic przedmiotowych problemów, w celu ich uniknięcia w przyszłości przez jednostki samorządu terytorialnego.

## STRESZCZENIE

Przedmiot opłaty za wywóz odpadów komunalnych związany z domkami letniskowymi  
a błędy w uchwałach rad gmin na przełomie lat 2021/2022

Artykuł został poświęcony kontroli sprawowanej przez Regionalne Izby Obrachunkowe nad gminami w zakresie ustanawiania opłat za wywóz odpadów komunalnych naliczanych od domu letniskowego na nieruchomości albo od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. Dotychczas obowiązujące przepisy zostały zmodyfikowane przez wejście w życie

<sup>129</sup> Świadczy o tym stosunkowo niewielki udział pozostałych błędów w ogólnym rozrachunku, jednak sam fakt ich występowania potwierdza ogólne wnioski.

<sup>130</sup> Por. Uchwała KRIO w Warszawie o sygn. 1.12.2022, <https://warszawa.rio.gov.pl/>.

<sup>131</sup> Por. Uchwała KRIO w Gdańsku z dnia 4 stycznia 2022 r., 002/g287/P/22, Pomor 2022, nr 248.

nowelizacji Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W wyniku tego znacząco zmienił się przedmiot opłaty, czego w wielu przypadkach gminy nie wzięły pod uwagę, tym samym wymuszając działanie Regionalnych Izb Obrachunkowych w celu wyeliminowania stanu niezgodnego z prawem. Były to problemy występujące w każdym województwie i długotrwałe, który Izby zmuszone były korygować przez ponad rok. Niniejsze opracowanie jest owocem pogłębionych badań, w ramach których autorzy przeanalizowali 51 uchwał RIO. Temat ten nie był wcześniej poruszany w doktrynie i prezentuje świeże spojrzenie na praktykę prawa stanowionego przez gminy.

**Słowa kluczowe:** RIO; opłata; kontrola; gmina; domek letniskowy; uchwała.

## SUMMARY

The subject of the fee for municipal waste collection related to holiday cottages and errors in the resolutions of municipal councils at the turn of 2021/2022

The article is dedicated to the supervision exercised by the Regional Chambers of Audit over municipalities in the area of establishing fees for municipal waste disposal, calculated from holiday cottages or other properties used for recreational and leisure purposes. The previously applicable regulations were modified by the amendment to the Maintaining Order in Municipalities Act. As a result, the subject of the fee significantly changed, which many municipalities did not take into account, thus forcing the Regional Chambers of Audit to take action. These issues had occurred in every voivodeship and were long-standing, which the Chambers had to correct for over a year. This paper is the result of in-depth research, during which the authors analyzed over 50 resolutions of the Regional Chambers of Audit. This topic has not been previously addressed in doctrine and presents a fresh perspective on the practice of municipal lawmaking.

**Keywords:** Regional Chamber of Audit; supervision; municipality; resolution.

## BIBLIOGRAFIA

### Literatura

- Antonów D., *Opłata skarbową w polskim porządku prawnym*, Warszawa 2017;  
 Antonów D., *Szczególne opłaty administracyjne*, Wrocław 2017;  
 Brzeziński B., *Wstęp do nauki prawa podatkowego*, Toruń 2001;

- Dobek T., *Działania regionalnych izb obrachunkowych w zakresie oceny komunalnej gospodarki finansowej*, *Finanse Komunalne* 2010 nr 1-2, s. 116-129;
- Gliniecka J., *Oplaty publiczne w Polsce. Analiza prawna i funkcjonalna*, Bydgoszcz-Gdańsk 2007;
- Jezierska-Markocka A., Markocki M., *Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Komentarz*, Warszawa 2021;
- Lewandowski T. (red.), *Utrzymanie czystości i porządku w gminach. Przewodnik z wzorami*, Warszawa 2020;
- Miemiec W. (red.), *Prawo finansów publicznych z kazusami i pytaniami*, Warszawa 2020;
- Morawski L., *Wstęp do prawoznawstwa*, Toruń 2002;
- Nowak I., *Podatki nazywane opłatami w imię maksymalizacji dochodów budżetowych – zarys problematyki*, *Kwartalnik Prawa Podatkowego*, 2022 nr 2, s. 39-63;
- Smoleń P. (red.), *Prawo finansów publicznych Vademecum*, Warszawa 2022;
- Szymczak A., Budziarek M., *Utrzymanie czystości i porządku w gminach. Komentarz*, Warszawa 2021;
- Wantoch-Rekowski J., Morawski W., *Podstawy Prawa Finansów Publicznych*, Toruń 2019
- Witkowski Z., Lis-Staranowicz D., Serowaniec M. (red.), *Polskie prawo konstytucyjne w obliczu wyzwań współczesności*, Toruń 2021;
- Wójtowicz W. (red.), *Zarys finansów publicznych i prawa podatkowego*, Warszawa 2020.

### Wykaz aktów normatywnych

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 7)
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 399 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1579 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o odpadach (Dz. U. poz. 1648)

### Orzecznictwo

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 grudnia 2002 r., sygn. P 6/02, LEX;  
 Wyrok NSA z dnia 18 grudnia 2020 r., II FSK 1528/20, LEX nr 3150021;  
 Wyrok WSA w Poznaniu z dnia 28 października 2015 r., I SA/Po 1305/15, LEX nr 1932516;  
 Wyrok WSA w Opolu z dnia 30 października 2019 r., I SA/Op 313/19, LEX nr 2748335;  
 Wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 6 lipca 2022 r., III SA/Wr 62/22, LEX nr 3375640;  
 Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku z dnia 6 grudnia 2021 r. o sygn. 21/220/2021 (LEX nr 3282805);  
 Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku z dnia 22 grudnia 2021 r. o sygn. 22/236/2021 (LEX nr 3287805);  
 Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku z dnia 22 grudnia 2021 r. o sygn. 22/237/2021 (LEX nr 3287806);  
 Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku z dnia 22 grudnia 2021 r. o sygn. 22/240/2021 (LEX nr 3287808);  
 Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku z dnia 12 stycznia 2022 r. o sygn. 1/2/2022 (LEX nr 3303042);  
 Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy z dnia 19 stycznia 2022 r. o sygn. II/6/2022 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2022 r., poz. 443);  
 Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy z dnia 13 lipca 2022 r. o sygn. XX/59/2022 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2022 r., poz. 3384);  
 Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy z dnia 31 sierpnia 2022 r. o sygn. XXV/65/2022 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2022 r., poz. 4656);  
 Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku z dnia 21 grudnia 2021 r. o sygn. 193/g330/P/21 (LEX nr 3282902);  
 Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku z dnia 21 grudnia 2021 r. o sygn. 195/g328/P/21 (LEX nr 3283151);  
 Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku z dnia 21 grudnia 2021 r. o sygn. 196/g328/P/21 (LEX nr 3283056);  
 Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku z dnia 21 grudnia 2021 r. o sygn. 198/g283/P/21 (LEX nr 3283153);  
 Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku z dnia 4 stycznia 2022 r. o sygn. 002/g287/P/22 (LEX nr 3291780);  
 Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku z dnia 4 stycznia 2022 r. o sygn. 005/g113/P/22 (LEX nr 3290672);  
 Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku z dnia 2 lutego 2022 r. o sygn. 032/g328/P/22 (LEX nr 3305932);  
 Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie z dnia 5 stycznia 2022 r. o sygn. KI. 411.1.2022 (LEX nr 3286912);

Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie z dnia 19 stycznia 2022 r. o sygn. 411.19.2022 (LEX nr 3290657);

Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie z dnia 16 marca 2022 r. o sygn. KI. 411.51.2022 (LEX nr 3332729);

Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie z dnia 27 lipca 2022 r. o sygn. KI. 411.102.2022 (LEX nr 3373769);

Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie z dnia 12 stycznia 2022 r. o sygn. 831.3.2022 (LEX nr 3287837);

Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie z dnia 12 stycznia 2022 r. o sygn. 831.4.2022 (LEX nr 3287838);

Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie z dnia 25 stycznia 2022 r. o sygn. 832.18.2022 (LEX nr 3290895);

Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie z dnia 25 stycznia 2022 r. o sygn. 832.19.2022 (LEX nr 3290896);

Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie z dnia 17 listopada 2021 r. o sygn. 0102-331/21 (LEX nr 3263344);

Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie z dnia 15 grudnia 2021 r. o sygn. 0102-388/21 (LEX nr 3283923);

Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie z dnia 29 grudnia 2021 r. o sygn. 0102-405/21 (LEX nr 3288914);

Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie z dnia 29 grudnia 2021 r. o sygn. 0102-406/21 (LEX nr 3287279);

Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie z dnia 26 stycznia 2022 r. o sygn. 0102-37/22 (LEX nr 3306638);

Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie z dnia 9 lutego 2022 r. o sygn. 0102-59/22 (LEX nr 3313664);

Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie z dnia 23 lutego 2022 r. o sygn. 0102-75/22 (LEX nr 3323494);

Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie z dnia 1 lipca 2022 r. o sygn. 0102-208/22 (LEX nr 3263344);

Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu z dnia 29 grudnia 2021 r. o sygn. 35.71.2021 (LEX nr 3284837);

Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 24 listopada 2021 r. o sygn. 27/1607/2021 (LEX nr 3267878);

Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 24 listopada 2021 r. o sygn. 27/1619/2021 (LEX nr 3268706);

Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 24 listopada 2021 r. o sygn. 27/1631/2021 (LEX nr 3268711);  
 Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 12 stycznia 2022 r. o sygn. 1/15/2012 (LEX nr 3288203);  
 Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 25 maja 2022 r. o sygn. 15/764/2022 (LEX nr 3350649);  
 Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 10 sierpnia 2022 r. o sygn. 23/1152/2022 (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2022 r., poz. 5963);  
 Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie z dnia 19 stycznia 2022 r. o sygn. IV. 27. S. 2022 (LEX nr 33301816);  
 Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi z dnia 22 grudnia 2021 r. o sygn. 41/109/2021 (LEX nr 3291777);  
 Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie z dnia 4 stycznia 2022 r. o sygn. I/38/2022 (LEX nr 3284773);  
 Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu z dnia 17 stycznia 2022 r. o sygn. 6/22 (LEX nr 3250649);  
 Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu z dnia 9 marca 2022 r. o sygn. 23/22 (LEX nr 3321072);  
 Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu z dnia 8 czerwca 2022 r. o sygn. 43/22 (LEX nr 3354784);  
 Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie z dnia 21 grudnia 2021 r. o sygn. 40.474.2021 (LEX nr 3318121);  
 Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie z dnia 21 grudnia 2021 r. o sygn. 40.475.2021 (LEX nr 3318122);  
 Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie z dnia 21 grudnia 2021 r. o sygn. 40.489.2021 (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2022 r., poz. 2530);  
 Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie z dnia 21 grudnia 2021 r. o sygn. 40.495.2021 (LEX nr 3319947);  
 Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie z dnia 4 stycznia 2022 r. o sygn. 1.12.2022 (LEX nr 3323298);  
 Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie z dnia 18 stycznia 2022 r. o sygn. 3.53.2022 (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2022 r., poz. 3600);  
 Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie z dnia 26 kwietnia 2022 r. o sygn. 11.177.2022 (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2022 r., poz. 6786).

Druki sejmowe

Druk nr 1275 – Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw;

Druk nr 1295 – Sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw;

Druk nr 1295-A – Dodatkowe sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw;

Druk nr 1462 – Uchwała Senatu RP w sprawie ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o odpadach;

Druk nr 1473 – Sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o odpadach.